

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH

WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ

25-516 Kielce, Al. IX Wieków Kielc 3; www.kielce.uw.gov.pl

tel. 0-41342-14-27 fax: 0-41 342-13-72; e-mail

wps00@kielce.uw.gov.pl

PS.IV.862.1.6.2011

Kielce, 25.10.2011r.

Pani Halina Czerniak

w.o. Dyrektora Miejskiego Urzędu Pracy

w Kielcach

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008r. Nr 69 poz. 415 z późn. zm.) oraz § 6.1. zarządzenia Wojewody Świętokrzyskiego Nr 122/2009 z dnia 31 grudnia 2009r. pracownicy Wydziału Polityki Społecznej przeprowadzili w dniach 09.09.2011r. i 12.09-14.09.2011r. kontrolę problemową w Miejskim Urzędzie Pracy w Kielcach. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował sprawdzenie realizacji przez Miejski Urząd Pracy w Kielcach zadań określonych ustawą z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz przepisów wykonawczych do tej ustawy w zakresie przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy na przykładzie realizacji instrumentu rynku pracy jakim jest staż. Kontrolą objęto okres od 01.07.2010r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli z dnia 30.09.2011r. zgodnie z art. 113 ust. 1 w/w ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz § 56 ust. 1 Regulaminu Organizacyjnego Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, przekazuję Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

I. Ocena kontrolowanej działalności na podstawie ustaleń opisanych w protokole.

1. Uwagi ogólne.

W PUP w Kielcach funkcjonuje Centrum Aktywizacji Zawodowej, w którym znajdują się wszystkie usługi i instrumenty rynku pracy.

Z wyjaśnień pani Haliny Zawadzkiej – Kierownika Wydziału Instrumentów Rynku Pracy wynika, iż w okresie od 01.07.2010r. do 31.12.2010r. zawarto 128 umów stażowych,

natomiast w 2011r. do dnia 31.08.2011r. zawarto 256 umów stażowych. W okresie objętym kontrolą MUP nie finansował zwrotu kosztów przejazdu na staż i kosztów zakwaterowania.

W okresie objętym kontrolą obowiązywały zarządzenia regulujące procedurę przyjmowania wniosków na staż i ich realizacji tj.: Zarządzenie nr 28 z dn. 02.04.2010r. w sprawie ustalenia kryteriów dotyczących organizacji stażu w Miejskim Urzędzie Pracy w Kielcach, Zarządzenie nr 2 z dnia 31.01.2011r. w sprawie wprowadzenia „Zasad konkursu dla organizatorów stażu finansowanego ze środków Funduszu Pracy lub Europejskiego Funduszu Społecznego”, Zarządzenie nr 13 z dnia 01.03.2011r. w sprawie wprowadzenia znowelizowanych „Zasad konkursu dla organizatorów stażu finansowanego ze środków Funduszu Pracy lub Europejskiego Funduszu Społecznego”, Zarządzenie nr 22 z dnia 12.05.2011r. w sprawie wprowadzenia znowelizowanych „Zasad naboru wniosków o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu finansowanego ze środków Funduszu Pracy lub Europejskiego Funduszu Społecznego w okresie 1 maja – 31 grudnia 2011r.

Zgodnie z powyższymi zarządzeniami oraz informacją pani Haliny Zawadzkiej – Kierownika Wydziału Instrumentów Rynku Pracy (akta kontroli nr 27a-e) należy uznać, iż w okresie objętym kontrolą obowiązywały trzy procedury rozpatrywania wniosków w następujących okresach: do 31.01.2011r., od 01.02.2011r. do 30.04.2011r. oraz od 01.05.2011r.

Aktualnie, od 01.05.2011r., w urzędzie pracy obowiązują „Zasady naboru wniosków o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu finansowanego ze środków Funduszu Pracy lub Europejskiego Funduszu Społecznego w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2011r.” wprowadzone zarządzeniem nr 22 z dnia 12.05.2011r. Zdaniem kontrolujących postanowienia zawarte w aktualnie obowiązującym regulaminie są uzasadnione z punktu widzenia racjonalności wydatkowania środków z Funduszu Pracy, zwłaszcza iż wysokość tych środków w 2011r. została znacznie zredukowana. Wnioski wpływające do urzędu podlegają kwalifikowaniu przez Komisję ds. oceny wniosków o zorganizowanie staży dla osób bezrobotnych, która dokonuje oceny na podstawie przyjętych kryteriów i przyznaje odpowiednią liczbę punktów. Z procedury rozpatrywania wniosków Komisja sporządza protokół i niezwłocznie przedkłada go Dyrektorowi MUP, który podejmuje ostateczną decyzję w przedmiotowej sprawie. Należy jednak wskazać, iż niektóre zapisy w sposób bardziej rygorystyczny niż przewiduje to ustawa i rozporządzenie obostrzają kryteria, od których uzależnione jest pozytywne rozpatrzenie wniosku. Mianowicie w części IV „Zasad...” określono warunki dodatkowe dla organizatorów staży:

- działa minimum 12 miesięcy,

- nie zmniejszył stanu zatrudnienia w okresie ostatnich 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku z przyczyn leżących po jego stronie,
- nie jest w stanie upadłości lub likwidacji,
- nie zalega z opłacaniem składek do ZUS oraz odprowadzaniem podatków do US,
- nie naruszył umów uprzednio zawartych z MUP,
- w okresie ostatnich 12 miesięcy nie została rozwiązana z nim umowa o staż z jego winy.

Ponadto wskazano, iż powtórne skierowanie bezrobotnego na staż w indywidualnych przypadkach może nastąpić pod warunkiem, że nie ma dla niego propozycji odpowiedniego zatrudnienia i po ocenie czy dalsza aktywizacja bezrobotnego jest celowa w formie stażu oraz, że na staż nie będą kierowane osoby, które w okresie ostatnich 24 miesięcy przed dniem złożenia wniosku były zatrudnione u danego organizatora na podstawie umowy o pracę.

Zgodnie z rozporządzeniem MPiPS z dnia 20.08.2009r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu przez bezrobotnych bezrobotny nie może odbywać ponownie stażu u tego samego organizatora na tym samym stanowisku pracy, na którym wcześniej odbywał staż, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy lub przygotowanie zawodowe dorosłych.

Należy również zaznaczyć, iż zgodnie z w/w „Zasadami...” wnioski niekompletne i niepoprawnie wypełnione oraz złożone w formie elektronicznej lub przesłane faksem czy drogą pocztową nie będą rozpatrywane. Nie będą również rozpatrywane wnioski wskazujące na staż kandydata będącego członkiem rodziny wnioskodawcy.

Należy stwierdzić, że w związku ze znacznym ograniczeniem środków finansowanych z Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych w 2011r. urzędy pracy muszą mieć na względzie przede wszystkim racjonalność ich wydatkowania. Tym samym winny przyjąć zasady, którymi będą kierować się przy rozpatrywaniu wniosków. Staż dla osób bezrobotnych, zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, jest fakultatywną formą pomocy w związku z czym ostateczną decyzję w tej sprawie podejmuje w imieniu Prezydenta Miasta Kielce Dyrektor MUP. Istotne jest jednak, by kryteria nie były sprzeczne z ustawą i rozporządzeniem. Tym samym w kryteriach powinno być wyraźnie wskazane, że ze względu na ograniczoną ilość środków wnioski, które spełniają dodatkowe warunki będą preferowane. Preferowanie nie może jednak oznaczać całkowitego wyłączenia niektórych grup wnioskodawców z możliwości skorzystania z instrumentu jakim są staże. W związku z tym organ nadzoru pozytywnie ocenia wprowadzenie w MUP w Kielcach procedury konkursowej mającej na celu wyłonienie najlepszych wniosków o zorganizowanie stażu. Jednocześnie zwraca jednak uwagę, iż w MUP w Kielcach wprowadzono ograniczenia, które uniemożliwiają m.in. pracodawcom działającym poniżej 12

miesiący lub pracodawcom, którzy zmniejszyli stan zatrudnienia w okresie ostatnich 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku z przyczyn leżących po ich stronie możliwości zorganizowania stażu. Zdaniem organu nadzoru te ograniczenia są zbyt daleko idące i nie znajdują odzwierciedlenia w aktualnie obowiązującym stanie prawnym. W związku z tym zasadnym byłoby wprowadzenie tego zapisu jako jednego z kryteriów podlegającego ocenie, nie zaś jako przesłankę do braku możliwości oceny wniosku. Biorąc pod uwagę w/w, koniecznym będzie dokonanie odpowiednich zmian w „Zasadach...” w taki sposób, aby były zgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

Przedstawione zespołowi kontrolującemu aktualnie obowiązujące wzory druków, które są wykorzystane w urzędzie przy realizacji wniosków o organizację staży są zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa. Zastrzeżenia budzi fakt, iż wzory umów o zorganizowanie stażu nie zostały wprowadzone w tym samym trybie.

Kontrolujący ustalili, że zarówno w siedzibie Urzędu, jak i na stronie internetowej znajdowały się informacje na temat obowiązujących zasad realizacji wniosków o zorganizowanie stażu dla bezrobotnych, kontrolujący nie stwierdzili natomiast, by w siedzibie jednostki lub na stronie internetowej urzędu znajdowały się informacje dotyczące braku możliwości finansowania kosztów dojazdu na staż

2. Realizacja wniosków o skierowanie na staż.

W większości skontrolowanych spraw we wniosku pracodawca wskazywał imię i nazwisko bezrobotnego, którego chciałby przyjąć na staż. Na staż były kierowane osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, o których mowa w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Wśród skontrolowanych spraw znalazły się wnioski o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu, które wpłynęły do Urzędu w tym samym dniu, z których jeden rozpatrzono negatywnie z uwagi na brak środków, a drugi pozytywnie. Dotyczy to wniosków następujących pracodawców: XXX i XXX - złożonych w dniu 13.12.2010r. oraz XXX i XXX - złożonych w dniu 16.09.2010r. Należy wskazać, że wyjaśnienia dotyczące w/w wniosków nie są wystarczająco precyzyjne. W przypadku wniosku firmy XXX, który został rozpatrzony pozytywnie, nie wyjaśniono skąd urząd posiadał środki na realizację tego wniosku. Natomiast w przypadku wniosków, które wpłynęły w dniu 16.09.2010r. stwierdzono, że kwota przeznaczona na staże w ramach realizacji programu „AKTYWNI” finansowego ze środków pochodzących z rezerwy MPiPS była ograniczona, w związku z tym nie wszystkie wnioski, które wpłynęły w terminie naboru mogły zostać rozpatrzone

pozytywnie. Jednak ze złożonych wyjaśnień nie wynika, z jakiego powodu wniosek XXX nie został uwzględniony.

Kwoty stypendium z tytułu odbywania stażu były prawidłowo naliczane i wypłacane we właściwych terminach. We wszystkich skontrolowanych sprawach znajdowały się decyzje o przyznaniu i utracie prawa do stypendium.

Kontrolujący stwierdzają, że dokumentacja dotycząca realizacji wniosków była prowadzona prawidłowo, w sposób przejrzysty i czytelny – znajdowały się w niej wszystkie niezbędne dokumenty (listy obecności, sprawozdania, opinie).

Uchybienia w procedurze realizacji wniosków dotyczyły jedynie jednostkowych spraw, tj:

- XXX nr ewid. skierowanego bezrobotnego 021009/0007 - w wyjaśnieniach dotyczących okoliczności odmowy przez osobę o nr ewid. 021009/0007 podjęcia pracy u pracodawcy, u którego osoba ta odbywała staż (akta kontroli 48a-g) wskazano, iż „informacja podana w złożonym oświadczeniu o nieodpowiednich wg. zainteresowanej godzinach pracy nie pokrywa się z treścią złożonej oferty”. Nie jest to zgodne z treścią oferty, gdyż nie wskazano w niej godzin wykonywania pracy, natomiast okoliczność, iż miejsce oferowanego zatrudnienia znajduje się w Kielcach w odległości ok. 4 km nie jest wystarczająca do stwierdzenia, że osoba bezrobotna miała możliwość dojazdu do miejsca pracy. Z wyjaśnień wynika, iż osoba o nr ewid. 021009/0007 rzeczywiście nie zgłosiła się we właściwym pokoju w celu zapoznania się z warunkami oferty i odbioru skierowania, jednakże nie można wykluczyć, iż o godzinach zatrudnienia była poinformowana bezpośrednio przez pracodawcę. Zdaniem organu nadzoru w takich sytuacjach postępowanie wyjaśniające powinno być przeprowadzone w szerszym zakresie, przede wszystkim należało ustalić, w jakich godzinach praca ma być wykonywana;

- XXX – wniosek pracodawcy uzyskał tylko 23 pkt na 50 możliwych, natomiast liczba punktów uprawniająca do realizacji wniosku to 35. Komisja uznała, iż wniosek nie powinien podlegać realizacji, jednakże w.o. Dyrektora MUP pani Halina Czerniak podjęła decyzję o jego realizacji. Decyzja ta nie została w żaden sposób uzasadniona. Ustne uzasadnienie w.o. Dyrektora uzyskano dopiero w toku kontroli. Zdaniem organu nadzoru, jeżeli zachodzą wyjątkowe przesłanki uzasadniające realizację wniosków, które uzyskały mniejszą niż wymagana liczbę punktów, decyzja o ich realizacji powinna być uzasadniana na piśmie.

Ponadto kontrolujący stwierdzili, iż w znacznej większości skontrolowanych spraw występowały nieprawidłowości w ilości dni wolnych wykorzystanych przez stażystę. Najczęściej stażyści nie wykorzystywali przysługujących im dni wolnych lub wykorzystali je w niższym wymiarze (np. osoba o nr ewid. 230810/00008, osoba o nr ewid. 091110/00005,

osoba o nr ewid. 141210/00006) lub też wykorzystywali dni wolne przed upływem 30 dni kalendarzowych odbywania stażu (np. osoba o nr ewid. 281108/0018). Należy zauważyć, iż również pracownicy MUP w trakcie kontroli w pracodawców stwierdzali, iż dni wolne do dni kontroli nie były wykorzystywane. Udzielanie dni wolnych leży w kompetencji pracodawcy niemniej jednak, z uwagi na występujące nieprawidłowości, zasadnym byłoby zwrócenie pracodawcom uwagi na to uprawnienie stażysty czy też przedstawienie dodatkowych wyjaśnień, na jakich zasadach odbywa się udzielanie dni wolnych.

W okresie objętym kontrolą 29 osób bezrobotnych zostało dwukrotnie skierowanych na staż, natomiast 1 osoba odbywała staż aż trzykrotnie. Ponieważ jednak osoba ta odbywała staż na różnych stanowiskach pracy i w każdym z przypadków była wskazywana we wniosku pracodawcy o zorganizowanie stażu nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości, aczkolwiek oczywiście sytuacja taka nie jest pożądana.

3. Kontrole umów stażowych dokonywanych przez urząd pracy.

Organ nadzoru pozytywnie ocenia realizację przez MUP w Kielcach kontroli w zakresie umów stażowych. W 2010r. przeprowadzono 216 kontroli, natomiast w 2011r. – 116 kontroli. W skontrolowanych sprawach znajdowały się protokoły z kontroli - nieprawidłowości w zakresie realizacji umów nie stwierdzono. Kontrolującym przedstawiony został rejestr planów kontroli oraz wyjaśniono, iż plan kontroli ustalany jest co tydzień, telefonicznie ustalane są terminy kontroli z organizatorami stażu. Zdaniem organu nadzoru ustalenie terminów kontroli z organizatorami stażu może wpływać na to, iż zastany w kontrolowanym przedsiębiorstwie stan faktyczny nie będzie zgodny z normalnie występującym u danego pracodawcy. Dlatego też należy rozważyć układanie planów kontroli bez konsultacji z pracodawcami, nawet jeżeli będzie to skutkowało w niektórych przypadkach brakiem możliwości przeprowadzenia kontroli u danego pracodawcy w wyznaczonym dniu. Taka procedura jest stosowana w przypadku skarg stażysty lub organizatora stażu i zdaniem organu nadzoru jest ona właściwa.

4. Środki finansowe przeznaczone na realizację staży.

Miejski Urząd Pracy w Kielcach otrzymuje od Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach informację o wstępnie przyznanych środkach na zadania na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Kierownicy Wydziałów merytorycznych MUP ustalają limity na poszczególne aktywne formy i przekazują do Wydziału Finansowo-Księgowego. Na tej podstawie Główna Księgowa

przygotowuje wstępny projekt podziału środków do zaopiniowania przez Miejską Radę Zatrudnienia w Kielcach. Każda zmiana dotycząca zwiększenia lub zmniejszenia limitów (w związku z decyzjami finansowymi Ministra Pracy i Polityki Społecznej) oraz zmiany dotyczące przesunięć środków na poszczególne aktywne przekazywane są do zaopiniowania przez Miejskiej Rady Zatrudnienia. Kontrolujący ustalili, iż w protokole Nr II/1/2010 z dnia 5.03.2010r., Nr III/1/2010 z dnia 23.06.2010r., Nr I/1/2011 z dnia 21.03.2011r. z posiedzenia Miejskiej Rady Zatrudnienia w Kielcach brak jest zapisów odnośnie zaopiniowania przez MRZ podziału środków.

Należy nadmienić, iż w 2010r. MUP w Kielcach pozyskał dodatkowe środki z rezerwy ministra na realizację programów zwiększających aktywność zawodową osób w wieku do 30 lat i programów na rzecz bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 ustawy.

Biorąc pod uwagę ustalenia opisane w protokole i w niniejszym wystąpieniu organ nadzoru wystawia MUP w Skarżysku-Kamiennej ocenę pozytywną.

II. Zalecenia pokontrolne:

1. Należy zmodyfikować zasady dotyczące realizacji wniosków o zorganizowanie stażu, tak by były zgodna z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.
2. Druki umów o zorganizowanie stażu powinny zostać wprowadzone zarządzeniem.
3. W przypadku wniosków o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu, które wpłynęły do Urzędu w tym samym dniu, ale nie wszystkie zostały zakwalifikowane do realizacji, należy precyzyjnie uzasadniać decyzje odmowne.
4. Jeżeli zachodzą wyjątkowe przypadki uzasadniające realizację wniosków, które uzyskały mniejszą niż wymaganą liczbę punktów, decyzja o ich realizacji powinna być uzasadniana na piśmie.

III. Uwagi i wnioski

1. Należy zwracać pracodawcom szczególną uwagę na możliwość skorzystania przez stażystów z przysługujących im dni wolnych.
2. Należy rozważyć układanie planów kontroli bez konsultacji z pracodawcami.

3. Zasadne jest dopuszczanie możliwości składania wniosków za pośrednictwem poczty.

Pouczenie

Informuję, że Dyrektorowi Urzędu Pracy przysługują uprawnienia wynikające z art. 113 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2008r. Nr 69 poz. 415 z późn. zm.), tj. może w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwag i wniosków zgłosić do nich zastrzeżenia.

Przedkładając powyższe zalecenia proszę jednocześnie o poinformowanie o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Z up. Wojewody Świętokrzyskiego

mgr Renata Murawska

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej